

Politikk- og samfunnsavdelingen

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

24/8694-3 HMS

10.01.2025

Hans Martin Aase / 92419540

Høring - endringer i spesialisthelsetjenesteloven og helse- og omsorgstjenesteloven – godkjenning av virksomheter mv.

Fagforbundet har i sitt innspill til nasjonal helse- og samhandlingsplan pekt på det vi mener er en svakhet ved planen. I tillegg til de tre hovedutfordringene (tilgang på nok personell, dårlig sammenheng mellom tjenestene og likeverdig tilgang) savner vi en grundigere analyse av det vi mener er den fjerde store utfordringen framover; at fellesskapets helsetjeneste er under press. Vi er bekymret for at balansen mellom fellesskaps- og private løsninger for velferdsordninger innen helse og omsorg utfordres av kommersielle aktører.

I Helse Nord har dette blitt særlig aktuelt. Samtidig som sykehusene i regionen har stor mangel på helsepersonell, ser vi etablering av relativt omfattende private kommersielle helsevirksomheter fra private kommersielle aktører. Tegning av private helseforsikringer har nærmest eksplodert de seneste årene. Antallet personer med privat helseforsikring er tjuedoblet fra 2003 til 2021.

Helsepersonellkommisjonen slo fast at politikken fremover må bygges på en samlet forståelse av at personellet er den begrensende faktoren i helse- og omsorgstjenesten. Det er derfor nødvendig å etablere en sikkerhetsventil for det tilfellet at mangelen på helsepersonell i det offentlige tilbudet blir kritisk for å ivareta sørge-for-ansvaret.

Fagforbundet mener det foreslåtte regelverket om godkjenning av private virksomheter kan bidra til å styrke den offentlige helse- og omsorgstjenesten og har følgende kommentarer:

Styrking av det offentlige helsevesenet

Fagforbundet støtter at det må prioriteres å bygge en sterk offentlig helse- og omsorgstjeneste som sikrer kvalitet, likeverdighet og tilgjengelighet. Vi mener at de foreslåtte endringene må ha som hovedformål å beskytte offentlige helsepersonellressurser og redusere konkurranse om arbeidskraften mellom offentlige og private aktører.

Godkjenningsordningens formål og omfang

Vi støtter departementets forslag om å innføre krav til godkjenning av private virksomheter som leverer helse- og omsorgstjenester. Dette bør omfatte krav om:

- Dokumentert kvalitet og pasientsikkerhet.
- Overholdelse av arbeidstakerrettigheter, herunder tariffavtaler og faste stillinger.
- Begrensninger på etablering i områder der dette kan undergrave det offentlige tjenestetilbudet.

Fokus på ideelle aktører

Fagforbundet støtter regjeringens mål om å styrke ideelle aktørers rolle i helse- og omsorgstjenestene. Vi foreslår at godkjenningsordningen inkluderer positive insentiver for ideelle virksomheter som har en dokumentert samfunnsnyttig profil.

Forholdsmessighet og nødvendighet

Det er avgjørende at tiltakene som foreslås, er forholdsmessige og ikke skaper uforholdsmessig administrativ byrde for mindre ideelle aktører. Samtidig må tiltakene være tilstrekkelig strenge for å forhindre useriøse aktører fra å utnytte systemet.

Hensyn til EØS-retten

Vi støtter forslaget om å sikre at tiltakene er i tråd med EØS-retten, men understreker viktigheten av å prioritere nasjonale hensyn som pasientsikkerhet, beredskap og tilgang på helsepersonell i offentlige tjenester.

Med hilsen

Politikk- og samfunnsavdelingen

Trond Jensrud
avdelingsleder

Hans Martin Aase
enhetsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk i Fagforbundet og har derfor ingen signatur.